

НОВА ПОШТА

НОВА ПОШТА
 новина српски језик ујугур, осва
 келесовица и државне новине
 Издавачка и административна:
 УНИВЕРЗИТЕТСКИ БРОЈЕРИ ТЕР 61
 Телефон: 39-39. Пошт. бр.: 173
 Усп. рачун код Пошт. штед. К.254
 Копира прегледати: 1.20 кена.
 тромесечна: 9.20 кена

Год. III

Ујвидек, петак, 12 фебруар 1943

Број 32

Нове немачке и савезничке дивизије упућене на Источни фронт

Сем живе ваздухопловне делашности на фронтovima у Тунису влада зашишје

Говор Черчила о плановима за напад на Немачку, Италију и Јапан

Из главног стана Војне Рајха Немачка врховна команда саопштава:

На јужном сектору Источног фронта тешке борбе трају и даље. У среду смо на разним тачкама постигли значајне одбранбене успехе, што је Совјете стајало великих губитака у људству и материјалу.

У западном Кавказу било је борби месног значаја. Југозападно од Новоросијска извршили смо успешне противнападе против поново искрчаних непријатељских трупа.

У области горњег Доњца све нападе непријатеља крваво смо одбили и обруч око једне затворене совјетске групе снага сузили.

Совјети су западно од осколског сектора покушали у среду масовним нападима да приведу немачке снаге у неколико одбранбених области и тиме спрече покретне операције. Упркос тога успела је противнападима и убацивањем месних резерви потући и уништити непријатеља. Разбили смо непријатељских тенкова.

Јаки одреди борбених авиона и авиона за обрушавање поново су извршили жестоке нападе на непријатељске колоне у маршу,

као и концентрације трупа и возила.

На северном делу Источног фронта непријатељ је са сектора јужно од Језера Ладога, где већ није могао постићи напредовање, пренео напад на друге делове фронта. Ови напади, упркос јаке подршке тенкова и борбених авиона, остали су безуспешни. Око једне тачке месног продора још трају борбе. Одреди борбених авиона на овом сектору даноноћно су бомбардовали непријатељске припремне положаје и везе за снабдевање.

Одреди војске су од 1 до 10 фебруара уништили, запленили или онеспособили за борбу на

Источном фронту 351 тенк.

На североафричком фронту дан је прошао мирно.

У току дневног продора непријатељских ваздушних снага против западних делова окупираних обалне области оборили смо 7 непријатељских авиона. Немачки борбени авиони и у среду су успешно напали више места у Јужној Енглеској.

За Курск се воде најтешке борбе

У Берлину истичу да Совјети нису постигли потпуни успех

Будапешта, 11 фебруар. (БЕ) — Берлинско уредништво „Лешта“ јавља да се за Курск води најтешња и најтежа битка. Надлежна војна објашњења сматрају огромну масу совјетских резерви најтежом појавом садње зглобе битке. Упркос томе што су Совјети против овог сектора фронта бацили у борбу све нове и нове резерве нису постигли потпуни успех. О приближним детаљима битке војни стручњаци се не изјашњавају, само указују на то да се овде води одлучна борба у јако утврђеном систему зборишта.

Други фронт

Базел, 11 фебруар. (БТ). „Базел Нахрихтен“ пише да се у Енглеској појачава мишљење да ће догађаји кренути брзим тем-

пом после повратка Черчила. Неки листови, шта више, тврде да стојимо пред најзначајнијим догађајима. С тим у вези подвуче да треба сачекати развитак ситуације. После повратка Черчила обављена су многа саветовања између политичких и војних личности, које је Черчил обавестио о плановима израђеним у Казабланки. Ове планове — пише швајцарски лист — држе у толикој тајности, да чак није дозвољено ни да се из Казабланке шаљу у Лондон и шифровани телеграми. Черчил је све планове донео лично. Са обзиром да су и Черчил и Рузвелт наговештавали да им је први циљ да растереће Совјете, у Лондону се верује да је опет настало питање остварења другог фронта.

ГОВОР БРИТАНСКОГ ПРЕТСЕДНИКА ВЛАДЕ ЧЕРЧИЛА У ДОЊЕМ ДОМУ

Циљ састанка у Казабланки био је израда планова за напад

Амстердам, 11 фебруар. (ДНБ) — Дуго очекивани говор председника владе британске империје Винстона Черчила у Доњем дому објављен је данас. Британска објављена служба јавља да је Черчил у вези са састанцима, одржаним са председником Сједињених Држава Рузвелтом у Казабланки и председником турске републике Иненијем у Адани, а објавио на општу ратну ситуацију, између

остатка изјавио у четвртак у Доњем дому следеће:

Састанак у Казабланки имао је за главни циљ израду планова за велики напад на суву и у ваздуху против наших непријатеља. Напади се извршати онакама са могућим најјаче, и то што пре. Морало постићи те да непријатељ трпи што више и физички и психички.

У погледу губитака на мору Черчил није хтео да говори, но је подвучио да је конвојима да сада тронспортирамо три милиона људи. Приликом транспортовања изгубљено је 1340 војника. У вези са градњом бродова изјавио је Черчил да је током савезничких бродова сада већа за један и четврт милиона тона него пре шест месеци.

Савезници су израдили план за напад од девет месеци. Пре петена тога рока хоће — како је изјавио Черчил — да се још једном састане са председником Сједињених Држава Рузвелтом. Употребиће се сва ордена да се непријатељ отклони са руског фронта.

У вези са ратом против Јапана изјавио је да ће Енглеска водити против Јапана рат све догод Јапан не прими услове безусловне капитулације. У погледу слања материјала и помоћи Русији подвукао је Черчил да је учињено све што је човек могао да учини.

У вези са Турском — изјавио је председник — енглеска политика није тако да чини негодности Турској. У погледу лифровања оружја Турцима — председник владе је рекао — да није тражио никакве услуге од Турске републике.

НОВЕ НЕМАЧКЕ И САВЕЗНИЧКЕ ДИВИЗИЈЕ НА ПУТУ ЗА ИСТОЧНИ ФРОНТ

Рим, 11 фебруар. — (МТИ). Према берлинском посебном дописнику „Лаворо Фашиста“, у Берлину не таје да се овогодишња руска зимска офанзива показала дужом и жешћом од прошлог лета отпочела немачка офанзива. Бољшевичке трупе на једно-два места већ су стигле до оних тачака од којих је прошлог лета отпочела немачка офанзива. Бољшевичке трупе нападају већ Украјину и чине огромне напоре да пробију савезнички фронт. У исто време свеже немачке и савезничке дивизије приближавају се ка фронту. Берлински кругови не губе мир ни пред овим новим наиздачким таласом непријатеља и са поверењем гледају на боље годишње доба на које се већ неће требати дуго чекати.

Жива узајамна ваздухопловна делашност у Тунису

Оборено је 16 енглеских авиона

Берлин, 11 фебруар. — (ДНБ) Берлински кругови саопштавају следеће појединости са туниског ратног поља:

На туниском ратном пољу обо стране испољиле су живу делатност ваздушних снага. Одреди осовинског ваздухопловства ојајном ваздушном победом поново су повратили своју надмоћност. Енглези су бацили у борбу већи одред четворомоторних бомбардера. Одред је брало 44 ловачких апарата. Немачки ловци који врше патролу службу пресекли су овај одред на борбу. Иако су енглески апарати били десетоструко надмоћни, немачки ловачки авиони бацили су се на енглески ваздушни одред. Жестока битка трајала је један час и Англо-саксонци су узалудно покушавали да потисну брже немачке нападачи. У најтежој борби немачки авиони су

постигли бесрамну победу. Без губитка једног апарата оборили су 16 енглеских апарата, од којих много великих бомбардера.

Сем тога, брзи немачки борбени авиони напали су пристаниште Бон и постигли два пуна поголка на једном теретном броду од око 6.000 тона, уврћеном у пристаништу, на коме је избио велики пожар. Поред тога изазвали су велика разарања и у пристанишним уређајима. Два велика слагалишта убрзо су горела у пламену.

У брдима средњег Туниса немачки бомбардери за обрушавања у више махова су напали артиљеријске положаје непријатељских трупа. Пет батерија онеспособљено је за борбу, а разорним бомбама, као и митраљезима нанети су тешки губици артиљеријом.

„Дејли Експрес“ о изградњи нових бродова

Женева, 11 фебруар. — (ДНБ) Из Женеве јављају о саопштењу „Дејли Експреса“ према коме је бродоградња у Сједињеним Државама још увек слаба и не задовољава потребу коју захтевају власти. Упркос великом напору још се није могла постићи изградња количине потопљених бродова. Нарочита опасност прети Савезницима у погледу губитка тенк-бродова, пошто су у последње време, услед напада подморница, тенк-бродови претрпели највеће губитке.

ОБАВЕЗНА СЛУЖБА РАДА У ИРАНУ

Анкара, 11 фебруар. — (Стефани). У Ирану је уведена обавезна служба за изградњу друмова и железница. До ове наредбе дошло је из разлога што су радови били заостали, пошто су радници масовно напуштали посао. Радници нису хтели да раде због тога што се англоамеричка предузећа нису придржавала уговора. Енглеске власти издале су саопштење да ће ставити под ратни суд свако оно лице које неће да ради.

СОВЈЕТСКО ПРИЗНАЊЕ НЕМАЧКИМ ВОЈНИЦИМА

Берн, 11 фебруар. (БТ) — Из једног извештаја из Москве, објављеног у једном Швајцарском листу, види се да је лист совјетске војске „Првена звезда“, у своме извештају са фронта, признао да немачке трупе још нису потучене, дисциплина је несаломљива и немачки војници тачно извршавају примљену заповест. Лист даље признаје и то да су се немачке јединице повукле по плану и да су уништиле приликом свога повлачења у градовима и селима сва постројења која би совјетске јединице могле употребити у своје сврхе. Лист се жали на околност да за територијама које су совјетске трупе освојале нема довољно радне снаге.

ИЗГУБЉЕНА ЕНГЛЕСКА ПОДМОРНИЦА

Берлин, 11 фебруар. (ДНБ) — Енглеско министарство морнарице јавља да се подморница П. 48 дуже времена није јавила, те се има сматрати за изгубљену.

ЛЕШЕВИ НА ШПАНСКОЈ ОБАЛИ

Берлин, 11 фебруар. — Према вестима из Ла Лиње ДНБ јавља да су на шпанској морској обали пронађени лешеве и разне ствари, које потичу вероватно са једног брода потопљеног у гибралтарском мореузу. Није установљено име брода.

ШТЕДЊА ФИЛМОВА У ЕНГЛЕСКОЈ

Берлин, 11 фебруар. — ДНБ саопштава извештај „Ирвинг Њуса“, према коме је енглеска влада упутила енглеске творнице филмова да убудуће штеде са целулоидом. Стручњаци су најавили да је најбоља начин штеде мањи број кинематографских пројеката.

Кроз ШТАМПУ

Совјетско рашно војство и покрећни раш

„Регела Мађароса“ пише: „Совјетском ратном војству је очигледно циљ да искористи преимућства која потичу из покрећног фронта. На немачкој страни су потпуно начисто са могућностима, које ситуација пружа Совјету, али још јасније виде могућности које се пружају немачком ратном војству. Појединости о немачким намерама не могу се дознати. Војни сарадник ДНБ-а, ослања се само на констатацију да „територија и градови не играју никакву или само подређену улогу. И још, нешто. Војни сарадник ДНБ-а скреће пажњу да док совјетска војска у земском рату страдава услед великог искористивања, док је с немачке стране у току такво уредоређивања снага какво је непријатељ — изгледа — обавио већ одавно“.

„Најтеже битке — гласи извештај Интернифа — теку око Курска. Из Берлина су већ јавили да су Руси добили предграђа Курска, тамо је међутим успело да се напад заустави. Интерниф сада подробније описује борбе, и констатује да су Руси убацијући најјаче трупе, не марећи за губитке, по сваку цену покушали да извојују успех. У снажној вејавици нег дан су бајали један нападачки талас за другим против немачких линија. Немачко одбрањено оружје је петнаест пута разбило нападе, и само после настале огорчене борбе за сваки комад територија Руси су добили северну страну Курска.“

„Донаунајтунг“ саопштава из Анкаре: „Већ одавно није тајна да се јеврејске амбиције не задовољавају нише Палестином, него сасвим тога већ аспирају на Трансјорданију, Сирију и Либанон, са намером стварања једнога великог јеврејског царства. Сједињене Државе су према таквим плановима показале велико интересовање и спремношћу за потпомагање“.

Чланак министра Рајха Функа у „Фелкишер Беобахтеру“

Берлин, 11 фебруар. (ДНБ) — Министар Рајха Функ написао је у „Фелкишер Беобахтеру“ чланак под насловом „Страна и држава у националсоцијалистичкој народној империји“. Између осталог, министар је у чланку написао и ово:

„У овој огромној и судбоносној борби на коју нас је присилио непријатељ, који мрзи немачки народ, и странака и држава достојни су свога места. И држава и странака прометли су светским погледима националсоцијалистичког покрета, а само се по себи разуме да се дужности врше са идеалним и највећим одушевљењем. Никада снага немачке народне заједнице у својој империји, у своје духу и снази није била тако чврста и јака као сада, у нашем веку. Обиљан и тежак посао, који је спровео Воја, прво у странци а затим у целом народу, стојио је прео немачки народ и сва срца његова у једно волевојно утврђење. Само на тај начин могла је и може немачка војска сигурно одбранити немачки народ и империју. Немачка војска — нарочи-

лист затим наводи чланак ректора јеврејског универзитета у Јерусалиму, д-ра Магнуса, објављен у јерусалимском арапском листу „Фаластин“, где се стављају следећи захтеви, које и америчка штампа одобрава: „1. Палестина се мора што је могуће брже прогласити за јеврејску националну домају, при чему би се Арабљанима признала извесна домовинска права. 2. При томе регулисању не сме остати. Палестина би се морала припојити Трансјорданији, Сирији и Либанону, и те четири земље саставити у једну јединствену политичку и праведну државу. 3. Тај блок, са административним токиштем у Јерусалиму, морао би се тесно повезати са будућим америчко-енглеским светским царством, да би његов темељ стално остао осигуран“.

„Фелкишер Беобахтер“ доноси, из пера заменика шефа штампе Рајха, Сидерман: „Што се сада одиграва у немачком народу, нише је него мобилизација — то је избијање нових енергија, које произлазе из сагласности захтева војства за војном и радном концентрацијом снага и из сазнања широких слојева нашег народа да ми тај рат морамо добити ако хоћемо даље да живимо... Ове зиме, поред ових покушења, ми нисмо постали слабији — подвлачи Сидерман — него је одлучност којом немачки народ чини корака за потпуни развој својих снага донела собом даље, сасвим одлучно, јачање немачког и европског ратног потенцијала, и доносиће то и даље. Дивовска војничка сила Рајха стоји врло снажно и непоколебиво као најсавршенији и најјачи војни инструмент који поснаје светска историја“.

„Најснажнија полетна снага за највеће жртве недостаје савима нашим непријатељима — нише даље „Фелкишер Беобахтер“ — само је ми посе-

то у време када се морала повући — доказала је јунаштво, које нема преца у историји, а спомениће се у светској историји као највеће јунаштво свих времена. На рада и доприносиња жртава ствара се срећнија будућност.“

СЕДНИЦА ШПАНСКЕ ВЛАДЕ

Мадрид, 11 фебруар. — Чланови шпанске владе, под претседништвом генерала Франка, одржали су у среду седницу државног савета, на којој се расправљало углавном о стварима унутрашње управе. Између осталих питања расправљено је и питање о делимичној или потпуној мобилизацији свих фабрика и предузећа у вези са ваздушном одбраном.

Ноћна пустиловина у Валбургу (VALBORG-EN KALAND) Премијера првог шведског филма на мађарском језику Нигрид Бергман, Ларс Хансон, Виктор Сјештрем

У сали су инсталирани модерни апарати за грејање дворане

дујемо. Други су нас бајали јер нам нису хтели пуштати да живимо, и јер њихови властодршци захтевају светску доминацију, која би — била болшевичка или капиталистичка — означила крај не само Немачке него и Европе. Духовна снага која израшћује из таквог става садашњег рата за нас и за наше савезнике, који се боре у потпуно истом положају, достојно стоји на страни наше несломљене војне силе, која се и даље развија. Из извора тих сазнања приемо ми, за највеће жртве, онај фанатизам, који ће у овој борби светова донети последњу одлуку“.

„Лестер Лојд“, у чланку „Аустралија у очекивању“, подвукавши недавну изјаву Министра претседника Куртина да опасност за Аустралију и поред садањег затиња на Далеком Истоку није још ни приближило минула, пише: „Аустралија не само да види опасности које јој прете, него и све чини да би се одбранила од њих. Њене ратне напоре не треба потцењивати. Међу свим британским доминионима, мобилисање њених снага за рат је, вели се, достигло највиши степен. Преко 60 процената радних снага или је запослено у ратној индустрији, или стоји под оружјем. Скоро половина народног прихода употребљава се у ратне сврхе. На континенту Аустралије налазе се 22 државне фабрике оружја и 20.000 приватних предузећа која су преудешена за ратну производњу“.

„Да Аустралија упркос тих напора сама забринута гледа на најближу будућност — пише, даље, „Лестер Лојд“ — то никако није неправда. Куртин има потпуно право кад говори о живости Јапана. То се не односи само на поједине војнике, него и на владу, која са истом живањашћу следи својим ратним плановима. Неуспех је не плаше да предузима нове покушаје у истом правцу. То је, изгледа, и овог пута случај, јер Куртин заснива свој страх на сасвим стварним обавештењима. Јапан, наиме, кажу, да спрема врло опасне операције, које би могле да директно угрозе Аустралију. Свакако је утврђено да је Јапан, захваљујући својим успесима на Далеком Истоку, освојио моћан ратни потенцијал. Што му нише времена стоји на расположењу, тим ће сигурније моћи он да тај потенцијал употреби за агитивно ратовање. Та околност, изгледа, ствара Аустралијанима нарочите бриге, и зато се чини све да се Далеки Исток, нарочито пак Јужни Пацифик, не сакон до ратниха другог рада“.

Мађарски јунаци

Са својим примерним јунашвом, пожртвовањем и верности одликовао се у борби против Совјета, подмаршал Калмак Лајош, заповедник једног артиљеријског одељења.

Наше јединице извршиле су 29 септембра 1942 противнапад у близини општине Персејешкаје. У противнападу и у блиској борби приметно је Калмак да су заповедник чете, која се деско од њега борила и његов штаб опколале јаке совјетске јединице. Без икаквог одлагања бацно се Калмак на групу Совјета који су опколели командира суседне чете и у јуначкој борби успео је да га спасе заједно са целим његовим штабом. После овога заузео је борбени положај поред командира чете и у јуначкој блиској борби одбио је совјетски напад, а иако су се борили под тешким околностима, омогућио је да наше јединице задрже своје одбрамбене положаје.

000 * 000

КОМУНИСТИЧКИ ПРОЦЕС У КОЛОЖВАРУ

Коложвар, 11 фебруар. (МТИ) — Комунистички процес, који се расправља пред судом у Коложвару, већ је скоро довршен. У овом процесу оптужено је 87 лица. После довршеног доказног поступка, државни тужилац г. д-р Пијачек Иштван одржао је свој оптужива говор. Између осталог, усталице је да је овај покрет, који се спремао на напад и на разарање, радио као северно ерделска секција мађарске комунистичке странке. Комунистичка странка хтела је да удари са леђа и да не дође до остварења мађарских нада, пошто су Совјети јула месеца 1940 године били већ на граници Ердеља када су посетили Босарабију. После тога би Ердељ био као зрела крушка у окриљу Совјетске Улије. Комунисте на Ердеља после ослобођења Северног Ердеља, упутили су се у Будапешту и путем мађарских комуниста саврали су у везу са московском комунистичком. Оптужени у овом процесу оптужени су од ових криминалних лица који тргују са животом своје ерделска, а узео сведи у овом процесу хтели су да отрују нашу мајку Мађарску и ње мађарски народ. Из ових оправданих разлога тражили су казну и највишу казну.

000 * 000

КУРИЈА ОСУДИЛА НА СМРТ РАЗБОЈНИКА КОЈИ ЈЕ УБИО МАЛОЛЕТНО ДЕТЕ

Будапешта, 11 фебруар. (ББ) — Краљевска курија потврдила је пресуду којом је осуђен на смрт Вереш Арпад, оптужен за убиство у вези са разбојништвом. Његов саучесник Фехер Имре осуђен је на 10 година тамнице. Вереш Арпад и Фехер Имре отишли су са колима у шуму да краду дрва. Успут пошео се на њихова кола дванаестогодишња дечака Петер Јожеф, који им је испричао да носи 320 пента на пилану свога оца. Два аликовца одвели су малог Јожефа дубоко у шуму, где га је Вереш узврво, а затим разбио њему са јединим великим каменом, да би били сигурни. Затим су узели 320 пента. Пресуда је правомоћна и биће извршена.

Лепо време на Источном фронту омогућило је успешну активност немачког ваздухопловства

Јужно од Језера Иљмен поново су оживеле борбе

Берлин, 11 фебруар. (ДНБ) — У берлинским круговима саопштавају следеће појединости о положају на Источном фронту:

Знатно поправљање времена скоро на свима секторима Источног фронта искористило је немачко ратно веоство за јако убацивање ваздушног оружја. Немачко ваздухопловство последњих дана знатно је допринело великим одбрамбеним успесима немачких и савезничких трупа. Авioni за обрушавање и борбени авioni нанели су најтеже губитке остацима совјетских трупа искрцаних и опкољених у околини Новороскија, које су покушале да се одупру у сировиштима брдске обалне области. Број оборених совјетских авиона на овом фронту, према досадашњим извештајима, повео се на 12.

У борбама у области ушка Дона бачени су у борбу немачки борбени авioni и разарачи против совјетских артиљеријских положаја, колона и транспората. У овим нападима немачки авioni уништили су трупе и 83 возила, која су преносила муницију и ратни материјал, а ниским нападима разорили су 5 тешких батерија као и више разних топова. Нападе против транспората успешно су наставили и по ноћи.

У области Донца дугим совјетским колонама и колонама за снабдевање није било могуће због нестачице путева по високим наосима снега да извогну сталне нападе немачких авиона. Разорена возила изазвала су велика закривања, тако да су пружала добре циљеве новим таласима одреда бомбардера, због чега је само један мали део совјетских транспората и резерви могао стићи до фронта.

На средњем сектору фронта одреди осовинског ваздухопловства сами су разбили један совјетски батаљон у

наступању. Нарочито су немачки ловци гонили својом ватром большевике у бенставу и нанели им врло велике губитке. На десном крилу овог сектора борбени авioni и ловци успешно су помагали немачке гренадиере против совјетских пешадиских снага и тенкова које су биле у великој бројној надмоћности. Један тенковски одред уништен је или онеспособно за кретање седам совјетских борних кола и тиме је разбио стота борна кола. Месне продоре большевика резерве су брзо отскле, чиме је затворен пут Совјетима за повлачење. Највећи део большевика положио је оружје.

Јужно од Језера Иљмен, после дужог борбеног затишја, поново је оживело извиђање и борба. Большевици су у сутон покушали да се привуку блише немачком главном фронту и у том циљу су употребити као упоришта разбацане разбијене тенкове. Немачка пешадија и противавионски топови добро управљеном ватром, брзо су учинили крај овом покушају, а појачаном ваздушном извиђању непријатеља немачки ловачки апарати брзо су учинили крај и оборили 13 совјетских апарата.

Јужно од Језера Ладога добро управљана артиљеријска ватра спречила је јаче војне покрете Совјета. Немачки гренадири и пионери, приликом веће јуришне акције, изненадно су продрили у совјетске положаје, где су уништили 25 буњшара и борбених положаја, а њихову посаду уништили.

На фронту Леденог Мора брзи немачки борбени авioni разорили су једну важну железничку станицу мурманске железнице. Приликом бомбардовања искочила су из шина два теретна воза. Касније су немачки авioni осветленим мачима заваљили возове.

Индија припада само Индусима

Говор Бозеа својим претставцима

Вођа индуског националног покрета Бозе упутно је преко радија још један говор својим пријатељима у Индији, позивајући их да се боре за слободу све док се не постигне успех. Потсетно је своје суграђане на стару величану Индију и указао на чињеницу колико је Индија осиромашила за време од 200-огодишње владавине Британаца. Индија је изгубила све, само не душу. Парола Индуса мора бити: „Индија Индусима“. Бозе је чак-

је потсетно народ у својем говору на изјаву јапанског председника владе генерала Тожа, у којој је Тожа обећао сву помоћ у изградњи нове и слободне Индије. Затим је подвукао да Јапан нема никаквих територијалних претензија у Индији. „Ово је таква прилика за Индију, — завршио је свој говор Бозе, — која се неће поновити ни у каквом вековном оповином година“.

Италијанска штампа о јунашству мађарских трупа

Рим, 11 фебруар. (МТИ) — Италијански листови од среде по подне у извештајима из Берлина истичу теоријско држање мађарских трупа које се боре на Источном фронту. Посебно дописник „Ласоро Фашиста“ из Берлина јавља следеће о отвору мађарских трупа:

На најважнијој тачки немачко-мађарске одбрамбене линије совјетске трупе покушале су прошлог дана убацивањем врло великог броја пешадије и борних кола велики продор. У току ове акције знатне немачке и мађарске делове трупа угрожавала је опасност опкољавања. Међутим, мађарске трупе прешле су у противнапад и успео им је да одбију непријате-

ља. Испуцали су и последње метке, али и овом приликом осуђивали су покушај опкољавања од стране совјетских трупа.

„Трибуна“ ишице следеће о херојском држању мађарских трупа:

Мађарске трупе у сред жестоких снежних међава боре се са херојским полетом на страни немачких трупа. Што се тиче општег положаја на Источном фронту, посебно дописник листа из Берлина јавља да ће совјетска офанзива, огрочета између Ростова и Курска, бити још тежа од досадашње и большевици се шавесно труде да се леђа нападну немачке утврђење положаје који се простиру источно од Ростова

Нов шеф Кабинета Регента

Будапешта, 11 фебруар. (МТИ) На предлог председника владе д-р Кадан Миклоша, по сопственој молби, смењен је д-р урај Урај Иштван, м. кр. тајни саветник шефа кабинета, са свог досадашњег положаја. На предлог председника владе постављен је д-р Шедени Амбрози Ђула државни секретар, досадањи заменик шефа кабинета за шефа кабинета канцеларије Његове Преузвишености Регента.

000 * 000

САСТАЛЕ СУ СЕ ПРЕТХОДНИЦЕ АЈЗЕНХАУЕРА И МОНТГОМЕРИЈА

Њујорк, 11 фебруар. (НШТ) — Према вестима припадницима осовинског фронта, претходнице Ајзенхауера састале су се са претходницама Осме британске армије. Из Алжира и Триполиса труде се да довуку на фронт тешке топове. Према оцени алаксаксонских војних кругова, Ајзенхауер све дога неће отпочети напад против осовинских положаја док се на истоку и на југу Осме британске армије не припреми за напад.

000

ГЕНЕРАЛ АЈЗЕНХАУЕР ГЛАВНИ КОМАНДАНТ САВЕЗНИЧКИХ СНАГА У СЕВЕРНОЈ АФРИЦИ

Амстердам, 11 фебруар. (ДНБ) Претседник британске владе Винстон Черчил именован је генерала Ајзенхауера за главног команданта савезничких снага у Северној Африци. Адмирала Александра поставио је за заменика главног команданта.

000 * 000

БРЕСТ ЋЕ БИТИ РАСЕЉЕН

Берлин, 11 фебруар. (ДНБ). На основу извештаја агенције ОФИ, ДНБ објављује наређење француске владе, по коме варош Брест морају напустити сви његови становници, изузев оних, чији је тамошњи боравак потребан из важних разлога.

000 * 000

ПОСЕТА ИТАЛИЈАНСКОГ ПИСЦА МАЂАРСКОЈ

Будапешта, 11 фебруар. (МТИ) У Будапешту долази чувени италијански писац Ђино Куочети, велики пријатељ Мађара. Куочети већ више од 20 година био је веран и одушевљен борац мађарске ствари и искрен пријатељ Мађарске. До сада је написао шест књига о Мађарској.

000

ПЕКАР СЛУЧАЈНО ПОМЕШАО У БРАШНО АРЗЕН, ЗБОГ ЧЕГА ЈЕ УМРЛО 15 ЉУДИ

Будапешта, 11 фебруар. (ББ) — У Карцагу, у прошлом месецу, било је више сумњивих оболења. Установљено је да је највећи број оболења уследно услед тровања арзеном. Полиција је покренула истрагу, а ускоро потом осуђивачен је Хајду Јожеф, пекар из Карцага. Међувремено умрло је 15 оболелих људи. Истрагом је установљено да је пекар Хајду Јожеф куповао прах, који садржи арзена, и да га је држао у својој пекарни поред наћви.

Вероватно да је овај прах на који начин дошао у брашно од кога је пекар месно хлеб. Од овога хлеба отровано је више лица, 15 их је умрло. Хајду Лајоша, пекара, и његову жену полиција је ухапсила и предала државном тужилаштву у Солноку.

Српски

ПЕТАК, 12 ФЕБРУАР 1943

— Народни посланик г. д-р Милан Л. Поповић отпутовао је синоћ у Будапешту, где ће се задржати неколико дана.

— Посланик д-р Деак Имре оперисан. Јављају из Зомбора да је са успехом извршена операција слепог црева над д-р Деак Имреом, народним послаником.

— Седница Управног одбора МЕР-а. У среду увече, у друштвеним просторијама, одржана је седница Управног одбора владине странке МЕР у Ујвидеку. На седници су расправљана многобројна важна питања која се односе на комуналну политику града Ујвидека.

— Завршено је сакупљање прилога за породице хонведа у Ујвидеку. Јуче је завршено сакупљање прилога за хонведске породице у вези сабирне акције која је успешно спроведена на територији целе државе. Јуче је као последњи прилог предато 6.038.42 пенса, а тиме је укупна свота заокружена на 114.761.25 пенса. Поред осталих, које смо делимично већ споменули, већу суму сакупила је и месна филијала БОС-а, која је сакупила 4.450 пенса. Такође, јуче је уплатно у Руски Црвени крст 107 пенса, суму која је сакупљена међу руским емигрантима који живе на територији града. Веома леп успех постигнут је од стране кућних запосленица пасивне одбране од напада на ваздуху, којима је било подељено 1030 формулара, од којих до данас свега 11 формулара нису враћена, док је осталима, осигуравајућим друштвима и неким другим већим установама било подељено 400 формулара од којих 26 још није враћено. За успех и тачност кућних запосленица заслуга припада у главном заменику градоначелника, витезу г. д-р Хорвату Казмеру, приватном главном запосленику пасивне одбране.

— Помен. У суботу, 13 о. м. у 10 часова пре подне, данашње пријатељи породици Давидовић помен у св. Саборној цркви. Моле се сродници и познаници да присуствују овом тужном помену.

— Уредништво „Делвидеки Мађаршаг“ у Сабадки прикључило се такође акцији за сабирање прилога међу својим читаоцима. Уредништво листа сакупило је од својих читалаца 9201 пенг за породице хонведа.

— Станар за породице хонведа. Пишу нам из Станара: У Станару је до сада добровољних прилога за помагање хонведским породицама сакупљено 8800 пенгова. Сем ове суме у току прошле године на иницијативу општинског бележника г. Шанта Јосифа, сакупљено је за помагање ратне сирочада износ од 7100 пенгова, што са горљивим женосом чини 15.900 пенгова. Овај износ је општина путем општинског поглаварства одаслала на надлежно место. Многи читаоци „Нове поште“ путем достављених им чековних уплатница послали су своје прилоге непосредно, тако да је из Станара у горњу сврху послато у свему око 17.000 пенгова. Ако се узме у обзир да поселиштво ипак од 1/3 земље у станарском хатару стварају у суседним општинама где су и дали своје прилоге одважно њихови приноси се не налазе у горњем износу, већ је исти износ искључиво прилог самих мештана Оре Станараца, то је гест наших станараца за сваку похвалу. С.

— У четвртак пре подне uveden је у дужност д-р Рек Андор, велики жупан из Сабадке, у звање великог жупана у Баји. Јављају из Баје да је у четвртак пре подне uveden у дужност нови жупан д-р Рек Андор, велики жупан Сабадке. Из Сабадке посебним возом отпутовало је у Бају неколико стотина грађана да учествују у овој свечаности. Д-р Рек, велики жупан, одржао је велики говор. После преузимања дужности био је приређен најједноставнији ручак у част великог жупана.

— Вече мађарског фолклора у Ујвидеку. Учесници приредбе мађарског фолклора стижу у Ујвидек у петак ујутру око пола осам, возом из Зомбора. На железничкој станици приреднице им се свечан дочек. На железничкој станици учесници ће до ручковања, после чега ће посетити војничко гробље и ставити венци на крст незнаог јунака. Свечаности на гробљу присуствоваће и претставници хонведства. Затим ће се поворка упутити у палату Левенте дома, где ће се учесници обући у животноне народне костиме. У петак пре подне биће претстава за хонведе, а увече, у седам часова, почиње свечана претстава. Програм је следећи: 1. Химна, 2. Жалобачке народне игре, 3. Марш и отаџбана игра, 4. Игра свеће из Мелекевекла, 5. Чирак из Дорослоа, 6. Воселе жере из Шомокудвархала, 7. Игра невесте из Налашлароца, 8. Игра мушкарца из Хомокумева, 9. Предавање Паулине Беле о палетима мађарског фолклора, 10. игра са метлом и са палучом из Перена и 11. Мађарски „Хосекеи“, рецитирују учесници. Улазнице за ову занимљиву приредбу могу се добити у канцеларији Ибус, а у петак по подне на благајни Левенте-дома.

— Поштанске агенције у Лудошу и Чикерији код Сабалке отвориле се ускоро према саопштењу Поштанске дирекције у Сегеду. У Лудошу живи преко 4.000 лица. Њиховој давној жељи удовољава се сада отварањем поштанске агенције. У Чикерији се отвара пошта нарочито због тамошњих великих трговача свиња.

— Пожар у Сечењи улици. У среду ноћу, око 11 часова, извештена је пожарна чета да је у Сечењи улици број 24 избио пожар. Ватрогасци су одмах изишли на лице места, где су после великог напора успели да локализују пожар, који је брзо свом оклином, а захваљујући три тупе за дрва пуле огревног материјала. Истрагом је утврђено да је до пожара дошло на импровизирани сушилице за месо и за сламку у дрвару, коју је један од станара начинио. Услед топлоте запалила су се дрва, а пламен је ускоро захватио и друге две дрваре, те је тиме причињено знатну штету. Сем огревног материјала третице станара куће, изгорело је и 20 килограма масти и сламине, које се сушило у пушници. Штета се цени на 2000 пенса.

— Нађфењ остаје Нађфењ. Пре извесног времена покренута је акција са стране секељских колониста да се име железничке станице и насеобине Нађфења промени у Бачјожеф-фалва. Управни одбор града Сабадке сматра да то није потребно, јер је Нађфењ старо мађарско име овог местанца. Међутим промениће се у скорој будућности имена ових места: Верушић у Верешехза, Шебешић у Шебешехза, Зобнатица у Андрашфелдје, Кукурици у Андрашпел, Кунбаја у Капоњу.

— Концерт ујвидечке филхармоније. Као што смо већ јавили, Ујвидечка филхармонија приређује у недељу велики концерт. Сви провинцијски оркестри у Мађарској одржаће концерт у својим седиштима. Један одбор музичара посетиће све концерте и оценити их ради издавања награда. Ујвидечка филхармонија нада се да ће на основу својих досадашњих успеха достојно репрезентовати Ујвидек. Концерту, који ће се приредити у недељу, присуствоваће чувени музичари и меродавни фактори музичког живота у држави, да би оценили ујвидечки оркестар. Карте за овај концерт могу се добити у ујвидечкој канцеларији ИБУС-а.

— Издавање шећерних карата за сталне болеснике. Ујвидечко Апровизационо звање започело још у току овога месеца рад на припреми издавања карата за животно немирне за месец април, мај и јуни ове године. Да би се избегла сви неспоразуми и непотребно стајања у реду и да би ово звање обављало свој посао систематски, већ сада позива сталне болесне грађане града Ујвидека да почну са подношењем пријава за издавање карата на основу којих ће добити до 20 фебруара ове године поднесу лекарска уверења израђена од стране општинских лекара и да ове предаду у соби бр. 41 Апровизационог звања. Све пријаве које се поднесу после 20 овог месеца, Апровизационо звање неће узимати у обзир, пошто овакав поступак изазива застој у организовању издавања других карата. Са једним лекарским уверењем може се добити повећана количина шећера за три, односно изузетно за шест месеци.

— Јавна безбедност у Сабадки је задовољавајућа — изјавио је шеф полиције г. д-р Иштван Симон. У току јануара број кривичних дела није био већи од обичног просека. Извршено је свега 463 кривична дела. Истрага је у 268 случајева завршена са успехом, у 101 случају досада без успеха, а у 94 случаја истрага је још у току.

— Нове цене за возњу флијкером у Сабадки. Градско поглаварство у Сабадки одредило је нове таксе за возњу флијкером у Сабадки. Ценовник гласи: од хотела до железничке станице и назад до отаца до 3 особе 1.50 П. Од отаца до града или до железничке станице по вратући до две особе 2 пенса. До градске јавне болнице за једну или две особе 2 пенса. У предграђе Шандор или до фабрике плавог камена 3 пенса. До касарне на Халашком или до касарне на Палићком путу, градске дрваре, Рајнског насеља, Блесковог насеља 2 пенса. До гробља са чекњем од четврт часа до 4 особе 3 пенса. На путевима из града до 4 особе 6 пенса. До бање Палић и назад са чекањем од једног часа за једну или две особе 12 пенса. За бању Палић до 4 особе 7 пенса. За возњу флијкером за један час у граду плаћа се до четири особе 3 пенса, за пола часа 2 пенса. Започета четврт часа ст. је 60 фидера. Ова нова тарифа ступа на снагу 17 фебруара ове године.

— Самоубиство извршено динамитом. На чудан начин извршио је самоубиство један млади Норвежанин у норвешком граду Драмону. Донео је са собом пет кила динамита, положио на степениште једне цркве, сео на динамит и запалио га. Динамит га је разнео. Од јаке експлозије у целоме крају разбијени су сви прозори.

У п а њ њ у свима творницама, предузећима, трговцима као и свима послодавцима

Саопштење Градског
апровизационог звања
у Ујвидеку

Својим дописом бр. 308 из ове године, као и саопштењем објављеним у свима овдашњим дневним листовима од 24 јануара, узгорујем све послодавце на пропис § 13 наредбе М. кр. министарства бр. 9230/1941, по којој је сваки послодавац дужан да води списак свих сталних намештеника који су снабдевени са допусним картама. Пренос ових спискова дужни су послодавци предати до 15 фебруара Апровизационом звању.

Послодавци који тај списак у датом року не предаду и због алкавности изложе непријатности своје раднице да приликом достављања нових допусних карата исте не приме, или приме касно, биће стављени под казну одговорности.

Списак треба да садржи: текући број, име радника, тачну адресу, делокруг рада, време када је ступио на посао, време када је са посла отпустио и са каквим је допусним картама снабдевен, бивши стан и примедба. На основу досадашње праксе наређујем да сваки послодавац мора пријавити сваког радника који ступи на посао код Апровизационог звања са послодавцем потврдом на основу које се добијају допусне карте. Ако пак радник ступи из предузећа или делокруга рада, до нека послодавац одузме од радника све допусне карте и нека их преда у року од три дана Апровизационом звању. У случају да радник неће да удовољи овој наредби, нека послодавац не исплати његово припадљивости све док не преда своје допусне карте. Ако пак ово није могуће, нека послодавац одмах пријави Апровизационом звању име и презиме и тачну адресу таквог радника ради кажњавања. Само се по соби разуме да раднику који је болестан не припада допусна карта.

Ако се послодавци строго придржавају ове наредбе неће бити потребно да сваког месеца до 15-ог поднесите спискове и неће потписати под евентуално одговорност, пошто ће у том погледу бити потпуни ред. Све поднеске треба предавати на руке шефа канцеларије Апровизационог звања у соби бр. 36 сваког радног дана од 10 до 1 часа после подне.

— Трамвај оборно шефа државног рачуноводства у Сабадки д-ра Миклоша Хорвати-а. Он је пошао у канцеларију, која се налази у градској кући. Када је стигао на угао код зграде Окружног суда, није чуо долазак трамваја, који га је одбацио. Хорвати је задобио тешке озледе као и потрес мозга.

— Јеврејска болница у Сабадки преузима се — изјавио је градски начелник г. д-р Јанош Велћи на седници Управног одбора града Сабадке, — и оспособиће се за војну болницу. Са здравственог гледишта — рекао је — ово је значајна чињеница. Саопштено је сем тога на седници да се у току јануара родило у Сабадки 196 деце, а умрло је 188 лица, међу њима 35 лица илаћа од једне године.

— У пажњу послодавцима у Сабадки. Управа шегртске школе у Сабадки упозорuje послодавце: сваког шегрта треба уписати у шегртску школу. Упис је обавезан и у том случају, ако је шегрт примљен у службу после почетка школске године. Шегрт се има уписати у року од три дана од стварног запослења и у том случају ако је само пробни односно привремени шегрт. Нико не може бити ослобођен похађања школе. До 1 марта сваки шегрт треба да уплати за школске потребе 5 пенга. I годиште иде од сада у школу понедељком и средом, II годиште уторником и четвртком, а III годиште четвртком и петком. Настава траје од 2 до 18.30 часова. Нови ђаци, који се од сада буду уписивали, треба да плате у име уписнице 10 пенга и да понесу са собом последње школско сведочанство, крштеницу и уговор.

— Исправно. У јучерашњом бјогу нашег листа, међу прилозима на 2 страни, у чланку „Промоција Фемку Галетинг, случајно се потарали грешка уместо Јованка Веселиновић испатило је Јованка Веселинов.

— Несрећни случај на железничкој станици у Фекетехеју. Кристи Антал из Секхеђа, немачки војник, био је код куће на отсуству. Када је убацио свој пртљаж у воз, скочио је доле да се још једном поздраве са својима. У тренутку када је скочио са воза, удетео је у станицу путнички воз из Сабадке, који је младог војника савршио. Истрага је установила да се овај несрећан случај десио из неопрезности Кристи Антала.

— Железничка несрећа због учтивости. У близини будапештанске западне железничке станице брзи воз је прегазио железничке чиновнике Ботка Лајоша и Калмана Јаноша. Истрагом се установило, да је Гаал Ференц, који рукује са рампом, када је већ било јављено да брзи воз долази, подигао рампу да пропусти своје познанике. Железничари нису приметили брзи воз који је пуном брзином долазио и тако су два железничара нашли смрт под точковима локомотиве брзог воза.

— Електрична пегла проузроковала пожар. У Печу у радионици белага рубља Гере Ференца избио је пожар услед неопрежности. За пеглање употребљавали су електричну пеглу, коју после употребе нису искључили, те је настао пожар који је захваатио даску за пеглање и радионицу.

— Пресуде зомборског суда. Окружни суд у Зомбору расправљао је у среду више мањих кризница. Жена Кишкун Јаноша из Сентфилепа осуђена је на пет дана затвора или 50 пенга новчане казне, зато што највећ предала властима своје жито. — Кирмер Јанос из Салберекса, Кош Шенкеш из Парипата, Вилан Алдраш из Кирледа, зато што су општуровали без пасоша у Немачку а исто тако се и вратили. Кажњени су са 30—50 пенга новчане казне, која се у случају неплативости претвара у затвор.

— Јака олуја у јужној Енглеској. Јављају из Лондона да је у јужној Енглеској била необично јака олуја која се не памти. Олуја је причинила велике штете у многим местима на источној обали.

ПРИВРЕДНИ

Стање усева у земљи је повољно

Према најновијем званичном извештају, међу јесеним усевама репица је на највише места још услед јесење суше остала проретка или са празинама, али је дошла под онеким покривач довољно ојачана. Од јесењих житарица, највећи део јечма, као и рано засејана пшеница и раж дефинитно су остали такође проретки, али су ојачали и набујали. Октобарска пшеница и раж дели су и густи, врло добро су никли и досад већ довољно ојачали. Новем-

бра али још касније засејана пшеница и раж су, највећим делом, такође добро никли и већ пре то што су наступили јак мразови дошли су добро развијени под снежним покривач.

Штете од мразева опамају се код јесењих усева само на једно-два места, онде где онеким покривач није био доста дебел, или где је ветар разнео снег. Уопште, може се констатовати да су јесењи усеви досад добро презимали.

— Двадесет три хиљаде несрећних случајева у току прошле године у Сједињеним Државама. Шпанска телеграфска агенција, према извештајима из Чикага, јавља да је у Сједињеним Државама у току прошле године у несрећним случајевима погинуло 93.000 лица. Сједињене Државе исплатиле су за ове несрећне случајеве 3.7 милијарди долара.

— Дуванска „Пјатилетка“ у Хрватској. Загребачки листови доносе чланак познатог немачког привредног стручњака д-ра Јоакима Шулца, који је написао о петогодишњем плану хрватске владе за производњу дувана. Предвиђа се повећана садња дувана у току 1941 и наредних година.

— Животињска кожа има се употребити за израду коњског прибора и машинских кајишева. Министар пољопривреде упутио је акт Комора економија у Минхолцу, поводом цене претставке у вези са пољопривредним радницама и недостатком запречног коњског прибора и машинских кајишева. Пољопривредна комора у својој претставици, коју је упутила министарству, изложила је да се кожа угинулих животиња првенствено употребити за израду запречног прибора и кајишева за машине, да пољопривреда не би дошла у застој. Министарство је, као што смо горе напоменули, известило комору, да се убудуће има подносити молба уреду за сировине (Будапешта, II, Фе улица 68). Молба се мора приложити уверење надлежног ветеринара о намену да стока, чија се кожа жели употребити, није угинула од неке заразне болести. Кожа се искључиво сме употребити за израду запречног прибора и кајишева за машине.

— Кућа маршала Фоша прелази у државне руке. Јављају из Париза да је окружни суд у Тарбеу одредио експропријацију куће у којој се родио маршал Фош. Непокретност и кућа прелази у државне руке.

— У Хрватској покупиле пшенице. Министарство финансија у Хрватској повисило је цене пшеница за 33 1/2%.

— Варош Лоријан и околна биће расељени до 10 фебруара. Из Париза јављају да ће сво становништво града Лоријана и осам општина које се налазе у близини атлантске обале бити исељено до 10 фебруара. Само она лица моћи ће остати у граду која су неопходно потребна из чисто привредних разлога и таква лица добиће нарочите дозволе. Лоријан је најважније пристаниште Француске на Атлантику.

— У Србији прерађују уџбенике. Јављају из Београда да је министарство просвете у вези са реформом наставе започело са прерађивањем свих школских уџбеника. За сада ће само бити прерађени уџбеници за основне школе.

— Зомборски примјеси за породичне хонведи. Зомборска женска секција Варош удружења приређује у суботу, 18 фебруара вече чији ће гост приход бити уступљен акцији за збрињавање хонведских породица. Зомборска примјеси пшанских оркестра посетили су председницу женске секције Варош удружења, супругу г. др Черте Петера, градоначелника и умолити је да и они учествују у овој приредби, тако да ће на овом уметничком вечору учествовати и зомборски цигани са својим оркестром.

— Двадесета облетница смрти проф. Рентгена. 10 фебруара навршиле се две деценије од смрти славног немачког научника, проф. д-ра Вилхелма Конрада Рентгена. Проф. Рентген је, као што је познато, пронашао (год. 1895) нове зраке са необичним својством да пролазе кроз многа чврста тела и чине их провидљивим, па се тим зрацима може провидети и у унутрашњост човечјег тела. Професор Рентген — чији „икс“ зраци су, касније, названи његовим именом — имао је још за свога живота прилике да види какав је револуционарни преокрет произвео његов проналазак у природним наукама уопште, а нарочито у медицини: рентгенолошки преглед је данас најпоузданији ослонац медицинске дијагностике, а и рентгенотерапија је данас већ на високом степену, и њој се има захвалити за многа људска оздрављења где већ никаква друго лечење није давало повољне резултате.

— Прилози за Мару Калембер. Александар Варгасов 1 пенг, Александар Чериков 1 пенг. Државна основна школа из Урсентивана 31 пенг, Нина Молчанов, Ујвербао 3 пенга, д-р Цигурски из Обетеја 10 пенга. До сада је прикупљено 461.80 пенга.

— У Сарајеву чисте снег они, који су кажњени због кријумчарења. Полицијска власт увела је у Сарајеву нов начин кажњавања кријумчара, на тај начин, да их осим новчане казне и затварања изводи на улицу где чисте снег. Сличну казну добијаће и сви набијачи цена.

— Бајмок ће ове године имати општински прирез од 260 одсто. Буџетски мањак износи 360.000 пенга, који је настао услед трошкова за зидање камениог друма између Зомбора и Сабадке, као и других инвестиција. Решење је на скупштини општинског већа да се половина пристојбе за преглед меса препусти општинском ветеринару д-ру Јене Пешталићу.

— Накнадна предаја валовнице за разрез кућарине у Сабадки. Градско пореско звање извештава да се у току фебруара могу накнадно предати валовнице за разрез кућарине за 1943 годину. У новембру прошле године многи кућевласници нису могли да поднесу валовницу, јер није било потребних тисканица. У међувремену су тисканице настављене и сада се пријаве могу и накнадно предати у надлежном кругу пореског звања.

— Судске вести из Сабадке. Окружни суд у Сабадки ослободио је познатог лекара из Мађарске д-ра Шандора Доктора од оптужбе вршења побачаја. Он је спроведен на расправу из тамнице где надржава казну робаје, којом је осуђен као некадашњи вођа печујске комунистичке револуције. Он је после слома побегао у Југославију и живео у Калмани до доласка мађарских четв. Тамо је и ухапшен и стављен пред суд. Са њим заједно ослобођене су и Марија Палишам, Борбала Микло, Марија Бут, док је супруга Деже Фабола осуђена на 14 дана затвора због прераде. На 14 дана затвора Окружни суд у Сабадки осудио је Мађара Рапа, радника из Чикореје. Он је на железничкој станици зауставио тикетског манџара Јосипа Бузџа, тражио од њега пенг за превоз болесне жене бијакером, и причао како је недавно дошао кући са руског ратишта, да је учествовао у борбама код Стаљинграда и пирио немачке весте. Такође осуђен је на 14 дана затвора због прераде лажних весте Карол Маркуш, становник Сабадке.

— Атентат револвером на холандског генерала. Јављају из Хага да је извршен атентат на генерала Сајфарда, заповедника ваздушних добровољаца и бившег начелника главног генералштаба. Атентатор је пуцао из револвера и генерал је подлегао ранама. Зато је на целој територији Холандије полицијски час одређен за 9 часова увече. Грађани се после 10 часова не смеју задржавати на улицама.

— Прилози за Фемку Галетинг. Дрегутек Цвејић из Ујвербао 2 пенга. Укупно 146 пенга.

— И богати Холанђани мораће да раде. Главни вођа рада у Холандији одржао је у Лајдену говор и изјавио да у интересу тоталног рата морају се узети у ратну индустрију и она лица, која до сада због свога друштвеног положаја и богатства нису била уопслена.

— Закон о грађанској мобилизацији пред америчким Парламентом. Јављају из Вашингтона да је у Парламенту поднесен законски предлог о новим овлашћењима која би требао да добије Рузвелт а нарочито у погледу употребе радне снаге. У смислу овога законског предлога пописаће се све жене од 18 до 50 година и мушкарци од 18 до 65 година.

Бумбари и пчеле

Бумбари се састали,
Па на пчеле напали:
„Какав је то ред,
Да не дате мед?“

Пчеле зује: „Радите,
Па се онда сладите!“
А они у глас:
„То није за нас!“

„Е кад није, гладнице“,
— Рече пчеле раднице —
„Ви за уши пут!
Мед не дамо жут“.

АЛЕКС.

Мој Каро

ИЗНОСИМ ВАМ ПРЕКО ПОШТЕ,
МОЈЕ ПСЕТО КАРО,
ЈА ГА, ДЕЦО, НИСАМ ЈОШТЕ
НИЗАШТО ПОКАРО.

ОДЛИЧАН ЈЕ ЧУВАРКУЋА
ПА ЗАСЛУЖИ ШТО ПОРУЧА,
ЧУВА КУЋУ, БАШТУ, СТАЈЕ,
БЕЗ РАЗЛОГА НЕ ЗАЛАЈЕ.

ЗАТО С КАРОМ МОЈИМ МАЛИМ
ЈА СЕ, ЕВО, ЈАВНО ХВАЛИМ,
ПА У ПОШТУ, МЕЂЕМ, ЕТО,
ДА СВИ ВИДЕ МОЈЕ ПСЕТО.

БРАЦА ЖАРКО

III ВЕЖБАНКА

Довољно вам данас, децо, нову
врсту вежбање.

ОВИ ПИЈУ МОМ УЈИ ПИВО.

ОТВЕШЕ РИБИ РЕШЕТО.

ЕВО МИЛИВ И ТАРАШАНИ УМУ
И НАШАРАТИ ВИЛИМОВЕ.

Горње реченице — име им је ана-
грамме — састављене су тако да се
могу читати и с десна на лево као
и с лева на десно, свагда изађе
исто. Такође реченице није лако са-
стављати. Ипак, покушајте, па ћемо
добре анаграме објављивати, уз име
на састављача.

Смисли нам је, даље, много реле-
ванта са истим самогласницима.

Објављујемо неколико најуспешнијих:

Росперала наше Маца два мала па-
јца. (Саставио Тодор Вукић, уч. VII
р., Болдотасовфалава).

Дела Злата мачка за црн старе
грешка. (Саставила Верина Главашка,
уч. VI р., Обече).

Лепе сека новоселе, неће вале те
беле коцке. (Саставио Александар
Прешки, уч. V р., Сентаман).

Двај јада, аван пада са равна
летела! (Саставио Светислав Стојинић,
Сталар).

Из шчи Симини пилићи, изгризли
бир Милици. (Саставио Урош Васић,
VII р., Чурор).

КРМАЧА И ПРАСИЦИ

— ПО БАСНИ —

Крмачи се некој хтело да прасице поучава
Да отсада буду чисти, па по благу да не газе;
Нечистоћа, брља, блато, то је — рече — беда права,
Сви прасици зато треба да калуѓе обилазе.

Тако свиња, с пуном збињом, прасицима својим гуди,
Па се пружи усред брље врућина јој преко мере —
А прасици сви за њоме похиташе као люди, —
Нису хтели ни за длаку да су бољи од матере!

БРАЦА ЖАРКО

Бајка о немилостивом богаташу

Био једном један велики богаташ.
Живео је сам, са својом послугом,
у једној сјајној и огромној палати,
која је имала тристаездесетинет
соби, — баш толико колико има да-
на у години. У свакој соби била је
и постеља, и богаташ је сваки дан
у другој соби спавао: На Нову го-
дину у првој соби, на после редом,
у свима.

Па ипак, он није био задовољан.
Сваке четврте године, наиме, — кад
је година преступна, па има 366
дана — он би морао да спава две
ноћи у истој соби, а то није хтео.
Зато је радије целу ноћ пробдио за
својим столом. Звао би тада обично
свога секретара, који је морао да
дрво избележи шта све да се сутра
дан купи за богаташев дом, и да га
косле целу ноћ забавља, да не за-
спи за столом.

Тако је опет једне ноћи, последње
у години, богаташ, после богате ве-
чере, говорио у поро својом секре-
тару, кад закуца неко на прозор.
Био је то један сиромашан и про-
лебао путник, који је молио мило-
стиње, или бар мало хлеба.

— Ја ти не могу дати хлеба —
одговори му кроз прозор богаташ —
јер ја једем само колача.

— Па молим те, онда, колача...

— Неје него! — одврати богаташ
осорно. — Ја немам колача за про-
шача.

Сиромашак је молио даље:

— Онда ми дај бар мало кутца
негде у твојој великој палати, кад
ноћ морам гладовати, бар да се не
смирнем на овој мењави, и да имам
где да превоћим.

— Како да ти дам конака — рече
му богаташ — кад, ево, и ја немам
где да поћем, него морам да про-
лијем целу ноћ.

Тужно му одврати прошач:

— Пази да ти Бог од твоје пала-
те не остави само онолико колико
заслужујем!

Богаташ љутито затвори прозор и
врати се за свој сто. Но сад је по-
стило још зловолјиви. Почео је да
шета дугим ходишцима и броји сво-
је собе. Али, како је било, како није,
доста то да је избројао једну собу
мање него што их је дотле увек
имао. Почео је да броји изнова. Али
сад је била још једна соба мање.

Богаташ се љутио све већма, и,
шетајући уз дуг низ својих соба,
бројао их је увек изнова. Али је
свагда била по једна соба мање.
Најпосле се цела велика палата
збегла у једну једину собу. Па и
та соба почела је да се све већма
омањује.

Кад је затим пренеражени богаташ,
после седам дана, и седам сати, до-
шао к себи, није могао у својој ку-
ћи скоро ни да се покреће. Огромна

палата је сада била тако малена да
је могао да је — понесе на леђима.
Шта је то? Ето шта: од немилос-
рднога богаташа постао је — оби-
чан пуж, који носи на леђима своју
кућу...

— Јао, ала сам гладан! — поми-
сли изненада у пужа претворио
богаташ. И ноћ, онако опоро као
пуж, да тражи хране.

МАЈЧИНА ЉУБАВ

Летос, једног лепог јунског дана
отишао сам са својим оцем у лов.
У то доба године младунци препели-
ца још су врло нејакни, па их отац
није хтео да истера из гнезда, већ
је зашао у честар на ивица поља,
где је увек било препелица.

Наш пас се одједном заустави. За-
час приу, баш пред њим, препелица.
Али је петела необично, окретала се
и летела стрмоглавоце, да најзад па-
дне на земљу. Чинило се као да јој
је рањено крило. Пас је одјурко за
њом. Отац није могао да пуца, да
на би погодно пса.

Пас изгло скокне и, ухвативши у
зубе птицу, донесе је оцу. Отац је
узе и положи на длан, полећушке.

— Шта јој је? Да ли је рањена?

— питао сам оца.

— Не, али она мора да кма са-
свим у близини гнезда са младун-
цима, па се начинила рањеном да
би заварала пса...

— Како? Зашто?

— Да би га одвукла подалје од
својих малих, после чега би могла да
узлети. Али овај пут, ето, није успе-
ла. Сувише је дуго заваравала, па
ју је пас ухватио.

— Дакле, није рањена? — питао
сам брижно.

— Не, али ипак неће живети. Пас
је ухватио зубима њено нежно тело...

Погледам пажљиво препелицу. Ле-
жала је непомишно на длану мога
оца, са немомно опуштеном главом.
Њено малено црно око гледало ме
је тужно. Обузело ме је дубоко са-
жаљење.

— Тата, па она можда неће умре-
ти! — попитао сам, трудећи се да,
колико блаже могу, поминујем гла-
вцу сироте птичице.

— Она ће умрети, — рече отац.
— Гледај само, — зачас ће се њене

**РАЧУНСКИ ЗАДАТАК
БРОЈ 12**

Запитали једну жену колико има
година. Она рече: „Сада имам три-
пут онолико година колико има мо-
ја кћи. А пре четири године имала
сам тачно четири пута толико. —
Колико је, децо, било година мајки,
а колико ћерци?“

**РЕШЕЊЕ РАЧУНСКОГ ЗАДАТКА
БРОЈ 11:**

Било је тачно 12 часова.

Дошли најзад у једну башту. Ту
је нашао мало кеселџака. Али тек
што је почео да једе, али најбоше
нека деца:

— Ево пужа! Ајде „пусти, пужу,
рогове... Ако нећеш пуштати, ми
немо те убити!“

Страшно се уплашио наш пуж.
У том најве један путник:

— Дајте мена тог пужа, децо!
Да га однесем на поклон својо
оцићу...

Пуж је по гласу познао онога
негог сиромаша сирам којег је ве-
кад, кад је био богаташ, био онако
немилостив. И мислио је да му је
сада крај, да ће му се сиромашак
осветити.

Али путник га отера у торбу и,
кад је стигао кући, дало га својо
оцићу.

— Ето, само сам ти то донео са-
ме! — рече тужно.

По оцићу се много обрадовао и
пужању. Прво се играо с њиме, па
га је после однео у купусиште, да
га нахрани. Ох, како се сад обрадо-
вао некадашњи богаташ! Био је задо-
вољан сада и са мало купуса. А
Бог је тако хтео да некадашњи вели-
ки богаташ са немилостивим срцем
спадне на то да га храни, не ми-
лости, поштење а племенити сиром-
ашак...

— Јао, ала сам гладан! — поми-
сли изненада у пужа претворио
богаташ. И ноћ, онако опоро као
пуж, да тражи хране.

ноге опружити, тело ће јој задрхта-
ти, очи се змиљати...

Тако је и било. Кад је склопила
очи, почео оџм да плачем.

— Шта ти је? — упита ме отац
благим, озбиљним гласом, погледавши
ме.

— Жалки сироту птицу, — одгово-
рио сам. — Она је из материнске љу-
бави извршила свој чин. А ето, по-
гинула је. То је неправедно и тужно.

Отац ми је дао заправо.

М. А.

ЧУДО ОД МУЗЕЈА!

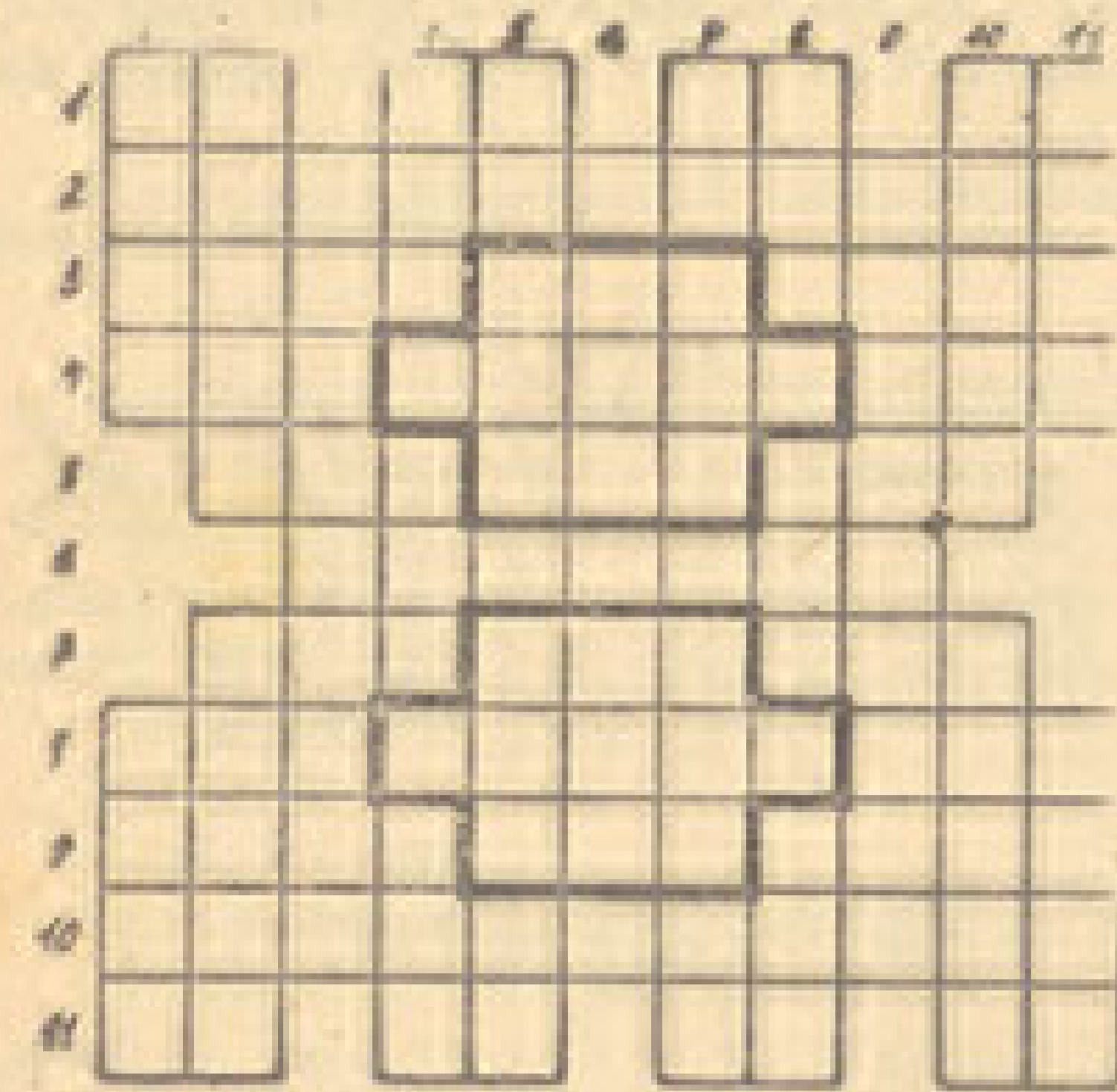

РАСЕЈАНИ СЛИКАР ДЕЈА
ЦРТА ПРИЗОР ИЗ МУЗЕЈА.
ЗА ЦРТАЊЕ НЕМА ДАРА,
ПА ПОГРЕШКЕ МНОГЕ СТВАРА,
КО ЋЕ, ДЕЦО, ВЕШТ САД БИТИ
ПА ПОГРЕШКЕ ОПАЗИТИ?

Ж.

Укрштене Речи

Број 25

Водоравно: 1) Коњска отрога — ривна речца — река у Ломбардији — памет. 2) Велико острво код Аустралије. 3) Напад — део точности — оазиса (обрнуто). 4) Пољска житошница — ратна лука у Француској — бивши. 5) Пут (латински) — кесте у Бачкој — богиња срибе. 6) Престоница Ванг Чинг Вејове владе. 7) Господија (турска) — превремен — отрано мушко име. 8) Лаво мотљав — место у Северној Африци — грчење (обрнуто). 9) Кула уста — вољничка мера — презиме наше филмске глумице (обрнуто). 10) Страх од свачега. 11) Пазар — година (француски) — честа скраћеница — слово датиница.

Усправно: 1) Покрајина у Индоцини — обрађује земљу. 2) Побуда — рођинац мађарске династије. 3) Престоница САД. 4) Незнатно токине — сугласник — три слова вокала — сугласник — полуострвота. 5) Ропство — сведок при венчању — сугласник — рударска област у Немачкој — заменица. 6) Сугласник — гласовни позив — прома — женско име — сугласник. 7) Нудонфов број — најсевернија и најјужнија тачка Земље — снег — река у Бразилу — осовина. 8) Лична заменица — сугласник — река у Индији — са — почетак абуке. 9) Одлучив. 10) Маминог брата — сакрица. 11) Једна планета — мера за количину.

ТРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

ЂАВОЉА СВАДБА

— БАЈКА —

Р. Вернер

Већ одавно осећао се Ђаво у паклу веома усамљен. Био је он већ много хиљада година у добу када ниједан човек не воли да је сам и нежењен, а Ђавоља бака била је једино женско биће око њега. Али њу ни у ком случају не би могли убројати у лепи пол.

Са женским проклетим бићима у паклу није смео Ђаво, по закону пакла, да ступи у везу и тако није било чудо да се Сотона безгранично досађивао. Није било ни друге разводе ни забаве, пошто је, наиме, пакао једна врста казнионе за грешне људе.

Једног дана охрабри се Ђаво и ступи пред своју строгу баку. — Бакице! — поче он дрхтајући. — Имао бих једну малу молбу.

„Часна Господарица Пакла“ погледа га преко ручног рада. — Шта хоћеш, мили мој? — рече она готово нежно.

— Допуст, бакице. Стара дама подиже обрве: — Допуст? Тако! Тако!... Кад си имао последњи допуст?

Ђаво је размишљао. — Пре... дванаест хиљада... пет хиљада... шездесет шест хиљада година! — прорачунавао је он.

Ђавоља бака погледа га испитивачки:

— Је ли то тачно?

— Да, бакице!

— Но, онда можеш ићи! Давно си ти педесет година отсуства!

Сотона је пољубио старој дами руку, узео кофер и створио се на земљи. Неодлучан, тражио је одговарајућу жену, али свака, коју би нашао, била је, како се каже, чак и за Ђавола рђава.

Најзад је нашао оно, што је желео. Беше то љупка, невина млада девојка. Дете сиромашних али поштених родитеља. Сотона је био одушевљен њом, али се он није допао девојци. Његов реп, коњско копито, дугачка коса и рогови одбили су девојку. Имала је за њега само две речи и ове су гласиле: „Гадни ђаво!“

Сав бесан, вратио се Ђаво у пакао. Преобразио се у човека и вратио се натраг љубљеној девојци. Био је еlegantан, — намирисан „Шипром“ и ни трага није више било од Ђавола.

Тога пута констатовала је девојка, када га је видела:

— До врага! То је човек!

Скочила му је сместа око врата и веридба је била готова.

После неког времена прослављена је свадба и Ђаво је био најсрећнији супружник на свету. Све, што је на пакао потсећало, нестало је: коврџава коса, реп и коњско копито! Само је после годину дана брака поново добио — рогове...

НЕ РАЗУМЕ СЕ ЧОВЕК

— Тільки деца, а једна лопта! Дреки господине, зашто им не дати још коју?

Свако домаћинство од чешири члана може заклати једно свинче које је само шовино

У смислу најновијег пређења Министра за исхрану, сви тољачи свинча који хране најмање шест комада свинча, добијаће од поверљивих апроприације дозволу за клање. Но, за окружница доноси још и наређење у погледу приватних потрошача. Дозволу за куповање свинча даваће и надаље општинска претставничтва ако је власник товог мање од шест комада.

Нова окружница систематизирала је сву досадашњу праксу у погледу сопственог тољача свинча и поделе меса. У смислу ове наредбе свако домаћинство може на четири лица заклати по једно свинче. Ако има више лица него четири, а не може се са једним свинчетом задовољити потреба свих лица, може се издати дозвола за клање још једног свинчета. Може се издати дозвола и ако има мање од четири лица у домаћинству. Урачунавају се још и сви замештеници домаћинства. На тринаест лица која уношава један економ

може клати за исхрану тих лица за месец дана по једно свинче. Приликом тражења дозволе мора доказати да је свинче које жели да коље сопственог тољача. Сваки ко добије дозволу за клање свинча сматра се да је потпуно снабдевен и не сме учествовати у снабдевању код општинских апроприација. Ако се за коље свинче и жели да транспортује у другу општину, мора се тражити дозвола за транспорт. Сва ова лица која кољу свинче морају удео вољати својој обавези за предјелу одређене количине меса општинском апроприацијама.

„НОВА ПОШТА“ У БУДАПЕШТИ

може се добити сваки дан у трафици ХАННЕ — Берешпалке улица број 30

РОМАН „НОВЕ ПОШТЕ“

МАРИНЕЛА МЕЊА ДУШУ

МАРИО НОНЧИНИ

На први поглед видео је да је најновија вечерња штампа завела у рубрику „Бунд“. Један лист бавио се у својој чланку о њему. Лист га је приказао као једну заговетну личност и са поштовањем се изразио о његовом раду, али је на крају докато и критику његовог рада. Бунд је најкако на нападе и већ је према нападима био без икаквог осећања и мирно је прочитао и овај чланак. На завршетку чланка застао је и јако се изненадио. Писац чланка коставно је питао:

„Да ли је Бунд тај стваралац посла и успеха једна стварна личност, али нам неће порећи да и он сам не зна зашто ствара и зашто ради. Вероватно да ни сам не зна зашто још увек разрађује и проширује своју интересну сферу. Његово легендарно богатство и то страшно нагомилана злата, једнако је тако рећи

у целој свету. Шта хоће Бунд? Он је још млад човек и не ужива тамо зване радости живота. Задубио се у посао са ролским духом. Многа знају да није омиљен и да нема ни блиских рођака. До сада још нико није могао установити да је имао неку страст. Њега не интересују ни жене ни уметност. Њега ништа не интересује. Новац настаје и умире у његовој руци и овај мултиљонар са својим огромним благом сиромашнији је од најслабије плаћеног надничара који може себи да дозволи да попије свако вече чашу пива после напорног рада.“

Бунд је испустио новине. Са урођеним осећајем реда сакрио се и подигао новине. Изненада је изгубио вољу за даље читања. Разлутан се што јавност већ интересује и његов приватни живот и што се захтева да даје рачун о свомо свако што се

никога не тиче. Мислио је да је то бообразлук и неправда, јер живи само за свој посао и његов је циљ да уједностави продукцију и да испразни све грешке у привредном животу. Он жели да пружи више хлеба људима и да створи нове изворе прихода.

Зар се није он жртвовао за све ово? И баш сада њега нападају, њега који се одрекао свих уживања. Сетио се свог ранијег живота и све су му слике биле сада јасне. Како је то давно било када је био сиромаш као просјак и када је гладан и одрпан лутао улицама Рима...

Судбина има своје случајности. У то време могао је бити свестан да је нашао било какав посао, али њега нико није сматрао способног ни да некоем спреми собу. Каква је то срећа да се све тако абало. Безусловно би сасвим потонуо и изгубио се у гомали оних који су присиљени да се целог свог живота брину само за изјосновније своје потребе, оних чија борба не престаје. Никад му се не би пружила прилика да приграби случајну срећу која се се-

мо пружа онима који немају шта да изгубе.

Све је ово већ прошлост.

Шта је било са девојком у чијим жилама тече његова крв, коју важе није смео да види? У том тренутку покушао је да види лик девојке у својој машти. Сетио се да од тога времена није још срео жену чије би лице тако сугестивно деловало на њега. Све што се догађало после његовог боравка у Риму била је само једна епизода. Олета Ламур коју је случајност бацала у његово на ручје, и коју је он касније једностранно склопио, као и да није никада постојала...

Причају о њему да не воли жене пошто неће да трају време ако би се са њима забављао. Глупости којекаже! Тако је то досадно било увек тражити нову и гледати гламу женског отпора, која је увек иста а што се сматра за један од главних услова љубави, а никада није било ни речи о неком отпору или некој љубави. Све је то обична комедија и лаж.

(Наставиће се)

Петак, 12 фебруар 1943.
Са Три Јерарха, (Слава св. Алмаш-
ке цркве).

***
БИОСКОПИ**

АТИЛА: 5.40 часова.
НЕМЗЕТИ: Једно срце је престало
куцати.

РАКОЦИ: Нокна авантура Валборг.
ЗРИЊИ: У помоћ, наследно сам.
Претставе у 3, 5 и 7 часова.

***
ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ**

Попић, Јокај Мор ул. 13. Тек. 23-79.
Михелс, II Ракоши Ф. ул. 68. Тек.
29-51.

***
РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ**

Рођени: није било.
Венчани: Јакуш Јанос, зидарски
помоћник и Ез Еракобет, фабричка
радница.
Умрелих: није било.

***
РАДИО**

12 фебруар 1943.
БУДАПЕШТА, 7.00: Јутарња музи-
ка • 11.15: Арије и песме • 12.10:
Концерт оркестра полицијата • 14.00:
Циганска музика • 19.30: Секелске
приче • 20.40: Желе слушалаца •
22.10: Циганска музика • 22.50: Ја-
ка музика.

***
ОДЛАЗАН И ДОЛАЗАН ВОЗОВА**

За Будапешту: 4.31 (путничка и од
Сабалко бран), 20.24.
За Сабадку: 4.31, 8.14 (убрзани мо-
торни воза за Зомбор), 13.31 путнич-
ки воз (само до Сабалке).
За Зомбор: 3.53, 10.37, 13.48 (дирек-
тан за Палапку), 17.05.
За Обеча, Зенту, Сегед: 5.30, 14.00
(само до Обечеја), 16.33.
За Тител: 6.26, 20.27.
Из Будапеште: 18.08, 22.53 (брани),
Из Сабалке: 7.38, 20.10 (убрзани мо-
торни).
Из Зомбора: 7.2, 10.26 (директан из
П ланке), 12.47, 20.13.
Из Сегеда—Обечеја: 7.28 (за Обече-
ја), 10.05, 19.
Из Титела: 6.24, 16.11.

Тужним срцем и болом у души
јављамо свима сродницима, пријате-
љима и познаницима, да ћемо нашем
незгоди сину

Миленку-Милу
6. Јану Трговачке академије

који је као радник на Источном
Фронту погинуо 8. XII. 1942 године,
давати шестонедељни парастос 13. II.
1943 год. (у суботу) у Св. Бурђевском
храму у Зомбор, пре подне у 11
часова.

До гроба ожаловљени и неутешни
родитељи
Косана и Младен Главашки
држ. учитељ.

На тренингу, који је УАК одржао
у уторак, нису били присутни Ме-
шић и Велкер. Јуче је одржан
тренинг, под вођством г. Хорвата,
сајом приликом се играло на два
бола.

Хокеј на леду
Будапешт—Ск. Рисерзе 6:0 (0:0, 4:0, 2:0)

Прва победа мађарске хокеј репрезентације

После две несрећно изгубљене
утакмице у Швајцарској, било је
мало наде да ће мађарска хокеј
репрезентација успети у Немачкој.
Но, изгледа, да су мађарски репре-
зентативци тек сада «стали на ноге»
на су преко сваког очекивања успе-
ли не само да извојују победу, већ
и свој први успех чак и пове-
ћали. Мађарска репрезентација није
дозволила домаћем тиму да га чак
и у последњи гол.
Прва тренинг, као и прошлих утак-
мица, прошла је у међусобном огле-
дању, и за ово време ни једна страна
није успела да постигне гол, ко-
ји је, изгледа, био уједно и од од-
лучне важности. Већ у другом делу
гости почињу са навалама на врата
СК Рисерзе-а, који најч у могућно-
сти да се одупре опасним продори-
ма, те мађарска репрезентација већ
у овом делу решава игру у своју
корист вођством од 4:0.
Последњи део, у коме су домаћи
уложили све снаге да постигну успех

како би поправиле поразно стање по-
стигнуто у другом делу, није уродило
плодом, јер су гости усавишено на-
прасали све нападе, а доцније, када су
се домаћи повукли у одбрану, успе-
ли су чак и да повисе резултат на
6:0. То стање остало је до краја
утакмице.
Занимљиво је да су мађарски ре-
презентативци баш овога пута, када
је лед услед повишења температуре
био нарочито лоп, дали најбољу
партију на целој турниру. Што је
резултат прво тренинга био порешен,
треба правдати и тиме што су Ма-
ђари били уморни од пута и од ра-
нијих утакмица. Доцније, међутим,
они су преко свога фора успели да
преузму иницијативу у своје руке,
што је убрзо уродило плодом: за
веома кратко време постигнута су 4
гола.
Ово је била последња утакмица
мађарске репрезентације. Како се са-
знаје, мађарске хокеј репрезентација
већ је стигла у Будапешту.

**СКУПШТИНА ЛОПТАЧКОГ
ПОТСАВЕЗА У УЈВИДЕКУ**

У недељу, 14. о. м. пре подне, у 9
часова, у просторијама Трговачког
дома одржаће се скупштина Ујви-
дечког фудбалског потсавета. На
овој скупштини, као што смо већ
јавили, биће донесене многе важне
одлуке, које ће умногоме утицати
на спортски живот клубова зачла-
њених у Ујвидечком потсавету. Мо-
ло се сви клубови зачлањени у ово-
ме Савезу да делегирају своје прет-
ставнике, но и у случају да не бу-
де присутан довољан број делегата
одлуке скупштине биће пуноважне.

***
ПРИЛОЗИ ЗА ПОРОДИЦЕ ХОНВЕДА
КЛУБОВА ЗАЧЛАЊЕНИХ У
УЈВИДЕЧКОМ ФУДБАЛСКОМ
ПОТСАВЕЗУ**

Ујвидечки фудбалски потсавет упу-
тио је пре извесног времена, а у ве-
зи сабирне акције сакупљања прило-
га за хонведске породице, апел упра-
вама свих зачлањених клубова, да и
сами својим прилозима допренесу
свој удео у овој сабирној акцији.
Клубови су међусобно сакупили су-
му од 1453.14 пенига и предали је
Ујвидечком лоптачком потсавету, ко-
ји ће је упутии Мађарском фудбал-
ском савезу у Будапешту.

***
БЕОГРАД ЋЕ ИМАТИ ВРЛО ЛЕП
СПОРТСКИ ПРОГРАМ У НЕДЕЉУ**

У Београду ће у недељу бити
спортски потсаветски дан. За ову
прилику управа Фудбалског савеза
опремала је веома лепе фудбалске
утакмице у Београду, а част прохода
утакмица намењен је спортистима из
заробљеништву, као и помагану
ратних удовица. Састаће се ови
клубови:
На игралишту ВСК-а: подмладак
ВСК-а и подмладак Ск 1913, те Оби-
лић и Ватез, а главна утакмица је
ВСК—Ск 1913. — На игралишту Је-
динства: подмладак, а потом први
тамови Ск Јединства и Ск Чукарског.
— На игралишту БАСК-а: под-
младак БАСК-а са Рудничким, а по-
том БАСК—Слога. — На игралишту
Железничара: подмладак Балкана и
Митића, затим Балкан I—Митић I, те
Железничар 16, против репрезентаци-
је железничара II и III разреда, а
главна утакмица биће Железничар I
против Железничара из потсавета.

МАФН у Сабадни, МАФК Будапештског

Универзитета послаће
свој боксерски тим у Сабадку на
утакмицу, која ће се приредити 14
фебруара са Сваком.

Годишња скупштина «Екстерн»

у Сабадни одржаће се 14 фебруара,
пре подне, у 10.30 часова, у посебној
дворани казине «Златно Јагњче».

Бумови познати мађарски тренер у

Загребу остаје и даље у хрватској
престоници као тренер Грађанског.

**Италијанско првенство после не-
дељних утакмица знатно је промени-
ло места појединих клубова на та-
бели. Тако је Амброзиана избила на
прво место, док је на друго место
дошао Леворно. На другом месту је
и Торно, Јувентуе је на трећем,
Болоња на четвртном, Аталанта на
петом, Лацио на шестом месту.**

Козаров Живко, бивши играч Ск
Трговачког, Тереквеша и УВАК-а, а
сада играч УХАК-а у Ујвидеку напу-
шта свој клуб. Овим УХАК губи је-
диог од својих најбољих играча у од-
брани.
У оквиру прославе године Краља
Милоша одржаће се у Коложвару
много спортске и омладинске игре и
преједбе. За ове приредбе већ је
намењен и распоред, на кога се ви-
ди да ће оно бити врло разноврсно
и занимљиво: 14—15 марта: пив-
ног утакмице; 27—28 марта: бок-
серске утакмице; 3—4 априла: утак-
мице у мачевању, а 25—26 априла
гостује у Коложвару бугарска гем-
настичарска екипа. Крајем јуна одр-
жаће се и бициклическе омладинске
трке.

Као што смо већ раније јавили,
преговори између Ујпешта и Грађан-
ског у току су и изгледа да ће до
овог сусрета доћи. Надлежни се,
истина, још увек држе резервисано
по овом питању, али се знаја да
је већ одређен и дан састанка —
20 фебруар.

Вести **СЕ Вилем-а**. Обавештавамо
све наше играче да ћемо у петак, 12
о. м. одржати кондициони тренинг
на нашем игралишту на дунавској
обали. Сваки играч може своју опре-
му пренети у клубским просторија-
ма истог дана у 2 часа по подне.
Управа.

**ИЗГРАДЊА СТАДИОНА
И СПОРТСКЕ ПАЛАТЕ У ОСЛУ**

Градоначелник у Ослу каже је не-
давно предлог да се у Ослу подигне
једна лепа репрезентативна спортска
палата и стадион. Ово ће бити изгра-
ђено у најмодернијем стилу, а град-
ња ће се приступити у најскоријем
року.

стају до 10 речи 1.50 п. Свака даље
реч 10 ф. — За оне, који тражи
службу 50% јединица.

ТРАЖЊА СЛУЖБЕ

ВИНОГРАДАР средњих година,
ожењен, тражи намештење у вино-
граду. Иван Кљман, Обеча, Гембеш
Була ул. 80. 311

БЕРБЕРСКИ ПОМОЋНИК 19 год,
стар тражи запослење у својој стру-
ци. Ступити може 1 марта. Тражи
зост, стан и 30 пенига месечно. Бе-
валац Миладин, берберски помоћник,
Ходичег, Хорти М. 14. 322

ТРАЖЊА

ДЕВОЈКУ ЗА СВЕ тражи лекарска
кућа у Палаци. Упитати у Админис-
трација.

**Од 5—10 ЈУТАРА ОРЕНИЦЕ ЗА
БАШТОВАНЛУК** са водом у близини
за поливање узео бих у аренду.
Удаљеност од града 5—10 километа-
ра, а у обзир долазе атари: Темериц,
Пирош, Нисам, Нџ. Адреса у Адми-
страција. 301

ПРОДАЈА

**ПРОДАЈЕМ ЈОШ ПЕТ КОМАДА
МАШИНА СИНГЕРОВИХ** са мотори-
ма, специјално ушитоју дугмад, пле-
ту ручице, и машина што кроји. Упи-
тати: Алмашка ул. 5. 296

**ХИТНО СЕ ПРОДАЈЕ ЈЕДНА ВА-
ГА** од 2.500 кг. са отоку. Информа-
ције могу се добити од Ивоко Нико-
ло, машинског бравара, Стапар. 302

**ПРОДАЈЕМ ДВОЈЕ ЛАСКОЛА
МАЛИХ** за једног коња, гвођезну
кочицу, четири паре одела, зимски
напуг, коњијашку бунду. Погледети:
Алмашка 5. 303

ЈЕДНУ КОЗУ продајем одмах. Упи-
тати у Администрација. 312

3 КОЗЕ СЈАРЕНЕ продају се. Упи-
тати: Субић Мита, Апор ул. 15. 314

ЈЕДАН КЛАВИР кратак марке Кв-
нел браун боје продаје се. Адреса у
Администрација.

КУПОВИНА

КУПУЈЕМ МАРКЕ, збирке, стару
прописку. Од 8—9 и од 1/21 до 3. Се-
чења ул. 13. 313

Одговорни уредник и издавач
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа „Уранија“,
штампарски завод и издавачко
подузеће (власник Јован Келемен)
за штампању одговара Јосип
Франк, II Ракоши Ференц ул. 50.
Ручкописи се не враћају